

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет**

**Національна академія аграрних наук України
Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція
імені М. І. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового
виробництва**

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА АДАПТАЦІЯ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ КЛІМАТУ»**

**Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(Дніпро – Полтава, 24-25 травня 2018 р.)**

Наукове забезпечення інноваційного розвитку та адаптація агропромислового виробництва в умовах трансформації клімату: матеріали Всеукр. Науково-практичної конференції, Дніпро – Полтава, 24-25 травня 2018 р./ Дніпровський державний аграрно-економічний університет; Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М. І. Вавилова ІС і АПВ НААН. – Полтава, 2018. – 137 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ « 695 від 14.11.2017 р.

У збірнику вміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення інноваційного розвитку та адаптація агропромислового виробництва в умовах трансформації клімату». Опубліковані матеріали розкривають питання сучасних тенденцій розвитку систем землеробства, впливу антропогенного чинника на родючість ґрунтів, адаптивності технологій вирощування сільськогосподарських культур в умовах трансформації клімату та інноваційної геробологічної стратегії в агросистемах.

Матеріали можуть бути корисними для викладачів, науковців, аспірантів, студентів та фахівців у галузі землеробства, рослинництва тощо.

Відповідальність за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів.
Авторські тексти не редагувались.

СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Голова: *Кобець А.С.* – ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету, доктор наук з державного управління, професор;

Секретарі: *Ткаліч Ю.І.* – завідувач кафедри загального землеробства та ґрунтознавства ДДАЕУ, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Кохан А.В. – директор ПДСГДС імені М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Члени:

Грицан Ю.І. – проректор з наукової роботи ДДАЕУ, доктор біологічних наук, професор (співголова);

Мицик О.О. – декан агрономічного факультету ДДАЕУ, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Цилюрик О.І. – професор кафедри загального землеробства та ґрунтознавства ДДАЕУ, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Гангур В.В. – заступник директора з наукової роботи в галузі рослинництва Інституту свинарства і АПВ НААН України, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Самойленко О.А. – учений секретар ПДСГДС імені М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України, кандидат сільськогосподарських наук.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ РЕГУЛЯТОРОМ РОСТУ НА ОСНОВІ ГУМІНОВИХ І ФУЛЬВОВИХ КИСЛОТ

***Гангур В. В., к.с.-г.н., с.н.с., заступник директора з наукової роботи
в галузі рослинництва***

Інститут свинарства і АПВ НААН,
e-mail: v.gangur@rambler.ru

***Лень О. І., к.с.-г.н., завідувач лабораторією землеробства і технологій
вирощування зернових, зернобобових та олійних культур,***

Гангур Ю. М., молодший науковий співробітник,

Засць Т. О., молодший науковий співробітник

Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція
імені М. І.Вавилова ІС і АПВ НААН

***Маренич М. М., к.с.-г.н., доцент, декан факультету
агротехнологій та екології***

Полтавська державна аграрна академія

На сучасному етапі ведення сільського господарства особливого значення набуває питання збільшення врожайності сільськогосподарських культур, покращення якості продукції та підвищення родючості й оздоровлення ґрунту. Для отримання стабільно високого врожаю виробник не може обійтися без регуляторів росту рослин, які встабілізації генетичної продуктивності відіграють не менш важливу роль, ніж хімічні засоби захисту і використання добрив. Всі рістактивуючі речовини незалежно від їх природи можуть бути використанні з метою цілеспрямованого управління ростом і розвитком рослин.

Одним із таких напрямків є використання за вирощування сільськогосподарських культур біологічно активних речовин природного походження, до яких належать гумінові препарати.

За результатами численних досліджень встановлено, що гумінові кислоти активізують надходження в рослини поживних речовин, підвищують коефіцієнт використання елементів живлення з мінеральних добрив, посилюють діяльність ґрунтової мікрофлори, активізують в рослинах синтез білків, вуглеводів і вітамінів, підвищують стійкість рослин до радіації, низьких і високих температур, знижують надходження в рослини важких металів і

пестицидів, активізують ріст рослин, підвищують врожайність, прискорюють його дозрівання і поліпшення якості продукції.

Застосування гуматів має дуже важливе значення в умовах дефіциту вологи і, особливо, в період відновлення весняної вегетації озимих. За несприятливої ситуації, рослини потребують обов'язкового підживлення, але перебуваючи в пригніченому стані вони не здатні засвоїти поживні речовини через пошкоджену слабку кореневу систему. В дослідях С. Братушака передпосівне оброблення насіння препаратами гумінової природи значно підвищувала польову схожість насіння в умовах посухи.

Зважаючи на вище зазначене наша увага була спрямована на вивчення впливу нових гумінових препаратів на продуктивність рослин основних польових культур.

Дослідження з вивчення ефективності регулятора росту Гідрогумін проводилися на дослідному полі Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М.І. Вавилова Інституту свинарства і АПВ НААН України.

Ґрунт – чорнозем типовий малогумусний важкосуглинковий, орний шар якого характеризується такими основними агрохімічними та агрофізичними показниками: вміст гумусу – 4,9–5,2 %; азоту, що легко гідролізується (за Тюрінім та Коновою) – 119,1–127,1 мг; P_2O_5 в оцтовокислій витяжці (за Чиріковим) – 100,0–131,0 мг; обмінного калію (за Масловою) – 171,0–200,0 мг на кілограм ґрунту.

Результати досліджень одержані протягом 2015–2016 рр., показують, що обприскування посівів регулятором росту Гідрогумін (1,0 л/га) в баковій суміші із сульфатом магнію (2,5 кг/га) в цілому позитивно впливало на продуктивність культур, які вивчалися. Так, в середньому за роки досліджень, приріст урожайності зерна кукурудзи, порівняно із контролем дорівнював 0,61 т/га або 8,6 %. За даними дисперсійного аналізу розмір додаткового урожаю кукурудзи від позакореневого підживлення посівів кукурудзи у всі роки є суттєвим.

Результати досліджень підтверджують високу ефективність оброблення посівів соняшника стимулятором Гідрогумін та сульфатом магнію, за впливом на урожайність культури. При цьому, порівняно із контролем, розмір додаткового врожаю насіння соняшника становив 0,33 т/га або 13,9 %.

Високу ефективність позакореневого підживлення регулятором росту рослин на основі гумінових і фульвових кислот, відмічено за впливом на формування урожайності посівами сої. Так, середні за 2015–2016 рр., результати досліджень показують, що двократне позакореневе підживлення посівів сої препаратом Гідрогумін у баковій суміші із сірковмісним мінеральним добривом сульфат магнію забезпечило підвищення урожайності культури, порівняно із контролем на 0,28 т/га або 13,8 %.

Математичний обробіток результатів досліджень показав, що прибавка урожаю сої від позакореневого підживлення посівів препаратами Гідрогумін і сульфат магнію, у всі роки є достовірною.

На підставі одержаних результатів досліджень можна рекомендувати, як агрономічно доцільний та економічно ефективний захід підвищення урожайності кукурудзи, соняшника, сої – використання препаратів Гідрогумін і Сульфат магнію для позакореневого підживлення посівів.

ТЕРМОСТІЙКІСТЬ ТА РЕЖИМИ СУШІННЯ НАСІННЯ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ І ЇХ БАТЬКІВСЬКИХ КОМПОНЕНТІВ

Гладкий О. В., науковий співробітник

Державна установа Інститут зернових культур НААН,
e-mail: Alglvl89@gmail.com

Аналіз показав, що процес сушіння батьківських компонентів гібридів кукурудзи досліджено недостатньо. Відсутні данні щодо термостійкості вихідних форм порівняно з гібридами, не визначено зв'язок між схожістю, силою росту, крупністю та масою насіння, які є різними у батьківських форм гібридів. Не розроблено науково-обґрунтовані рекомендації та техніко-технологічні параметри післязбиральної обробки, зокрема, сушіння самозапилених ліній кукурудзи.